

Könyvismertetés

SERRA, Oberto: DIAGRAPHIES DIFFÉRÉES Bases de l'interprétation I. kötet: Acquisition des données diagraphiques. Kiadás: Bull. Cent. Rech. Explor. — Prod. ELF — AQUITAINE, 1979. Pau 328 p.

A könyv egy két kötetre tervezett mű első, lényegében független, értékes kötete. Mint címéből is kiderül, tárgya a mélyfúrási geofizikai adatszerzés, beleértve magát a mérést, a szelvényezést is, technikájával és elméletével együtt.

Tárgyának megfelelően a könyv részletesen foglalkozik valamennyi ma használatos (sőt talán divatos) mérési eljárással, logikus sorrendben tárgyalva a feldolgozás során megismerendő, meghatározandó közettulajdonságokat, kapcsolataikat a mérhető paraméterekkel, a mérési módszereknek alkalmazási lehetőségeit különféle körülmények között, és így tovább.

Bizonyára sokan emlékeznek még *Desbrandes* 1968-ban ugyancsak francia nyelven megjelent művére, amely az akkori színvonalnak megfelelően tárgyalta a mélyfúrási geofizika összes műszaki lehetőségét, teljes fegyvertárát. A jelen munka, ez az első kötet emlékeztet arra a könyvre, de természetesen az azóta bekövetkezett technikai fejlődés hatására jelentősen kibővült, és ezenfelül tárgyalásmódja is szimpatikusabb olvasói számára. Olyan mű ez, amelyikben *mindig azt találjuk meg, amire kíváncsiak vagyunk.* Ez kissé szokatlan jó tulajdonsága az összefoglaló jellegű szakkönyveknek, a megjelenő ilyen jellegű könyvekről ugyanis inkább ellenkező tapasztalatokat szerezhetünk. Nekem ennek a könyvnek az olvasásakor az volt az érzésem, hogy itt minden együtt van: a közölt táblázatok éppen az érdekes adatokat tartalmazzák, az eljárások ismertetése során éppen a legjellemzőbb adatokat adják meg, vagyis az ember mindig azt találja meg, amit a témával kapcsolatban kérdezni szeretne.

A korszerű szelvényezés-technika minden módszerével külön fejezet foglalkozik, sok érdekes részletet ismertetve. Végül nagyon sok gyakorlati tanácsot olvashatunk ki a függelékből is: útmutatásokat találunk itt a kalibrálás, a minőségi ellenőrzés és sok más téma legfontosabb kérdéseire.

Véleményem szerint a szakemberek a művel igen értékes szakkönyvhöz jutottak, amelynek használhatóságát még fokozza az igen szép kiállítás is. Érdeklődéssel várjuk a második kötetet.

Még egy megjegyzés: a franciák — úgy látszik tudatosan — ápolják és támogatják e saját, nemzeti tudományáguk, a mélyfúrási geofizika szakirodalmának a fejlődését is. Válgják e törekvését a mi hasznunkra is.

Jesch Aladár

HUBRAL, Peter — KREY, Theodor: INTERVALLUM SEBESSÉGEK SZÁMÍTÁSA SZEIZMIKUS REFLEXIÓS IDŐKBŐL (Interval Velocities from Seismic Reflection Time Measurements). Kiadó: Society of Exploration Geophysicists ISBN 0 — 931830 — 13 — 3. Library of Congress Catalog Card Number: 80 — 50915

A szakmai körökben jól ismert két szerző igen nehéz feladatot vállalt magára, mikor monográfia formájában feldolgozta és a könyv olvasói számára világosan rendszerezve közreadja mindazokat az információkat, amit a geofizika tudománya mai szinten a szeizmikus intervallum sebességekről felderített és összegyűjtött. A sebesség problémát a szerzők elsősorban a szeizmikus adatfeldolgozás és kiértékelés szemszögéből vizsgálják, de külön rész foglalkozik a terepi méréssel kapcsolatos sebesség viszonyokkal is. Bár a problémák megközelítése analitikus, a praktikusági szempontok kihangsúlyozását sohasem hagyják figyelmen kívül.

A könyv 203 oldalon 11 fejezetet és 6 függelékkel tartalmaz a következő témákban:

1. Bevezetés
2. Szeizmikus sebesség modellek
3. Szeizmikus hullám sebességek
4. Sugár elmélet
 - 4.1. Sík horizontális rétegek
 - 4.2. Sugár követés
 - 4.3. Hullámfront görbülete
 - 4.4. Sugarak kezdő- és végpontjai
 - 4.5. Geometrikus kiterjedés (szférikus divergencia)

5. CDP módszerek
 - 5.1. 2 – D adatfelvételezés
 - 5.2. 3 – D adatfelvételezés
 6. CDP stacking and NMO sebesség
 - 6.1. Sugár elméleti definíciók
 - 6.2. NMO sebesség
 7. Idő migráció
 - 7.1. Idő migráció v.s. idő-mélység migráció
 - 7.2. Kis aperturás migrációs (SAM) sebesség
 - 7.3. Sebességek modellezése
 8. Idő-mélység migráció
 - 8.1. CDP-összegzett reflexiók térképezése
 - 8.2. Idő-migrált reflexiók térképezése
 - 8.3. Mélység migráció
 9. Intervallum sebességek számítása
 - 9.1. Intervallum sebességek számítása NMO-sebességekből
 - 9.2. Intervallum sebességek számítása SAM-sebességekből
 - 9.3. Speciális sebesség problémák
 10. Stacking sebesség elemzések
 - 10.1. Előfeldolgozás
 - 10.2. Koherencia mérések
 - 10.3. Sebesség spektrum
 11. Migrációs sebesség analízis
 - 11.1. 2 – D migrációs sebesség analízis
 - 11.2. 3 – D migrációs sebesség analízis
- A) Függelék
Koordináta rendszerek transzformálása és görbületi matrixok
- B) Függelék
Hullámfront refrakciós (reflexiós) törvény deriválása
- C) Függelék
Divergencia transzmissziós törvény deriválása
- D) Függelék
NIP hullámfront approximáció
- E) Függelék
Hullámfront görbület transzmissziós törvény
- F) Függelék
Útidő inverzió lineáris vertikális sebesség gradienssel rendelkező közeg esetében
- Műszaki irodalom.

A könyv érdekessége, hogy számos témában hivatkozik magyar geofizikusok publikált dolgozataira.

Szanyi Béla

Pályázati felhívás

A Magyar Geofizikusok Egyesülete pályázatot hirdet a magyar geofizika történetével foglalkozó pályaművekre. Pályázni lehet egy-egy geofizikai módszer hazai történetét vagy egyes kutatóhelyek, jelentősebb expedíciók geofizikai tevékenységét ismertető, nyomtatásban még meg nem jelent dolgozattal. A dolgozatokat az egyesület titkárságához kérjük beküldeni.

A benyújtás határideje: 1982 augusztus 31.

A legjobb dolgozatok az alábbi díjazásban részesülnek:

I. díj	12 000 Ft
II. díj	8 000 Ft
III. díj	6 000 Ft

A pályaművek elbírálásának határideje: 1982 december 15.

СОДЕРЖАНИЕ

3. <i>Nagy</i> : Состояние и развитие методов полевой электромагнитной разведки, новые результаты её применения в поиске углеводородов в Венгрии	121
Новости в обществе Венгерских геофизиков	157, 160
Обзор книг	159

CONTENTS

<i>Z. Nagy</i> : Present state and developments in the electromagnetic methods, latest results in the exploration for hydrocarbons in Hungary	121
News about the Association	157, 160
Book reviews	159

MAGYAR GEOFIZIKA

A szerkesztésért felelős: Zelei András

A szerkesztőség címe: 1368 Budapest VI., Anker köz 1. Telefon: 429-754

Kiadja a Lapkiadó Vállalat. 1073 Budapest, Lenin körút 9-11. Telefon: 429-350. Levélcím: 1906 Budapest. Pf. 23

Felelős kiadó: Siklósi Norbert igazgató

81.571. Állami Nyomda, Budapest Felelős vezető: Bresztovszky Péter igazgató

Terjeszti a MAGYAR GEOFIZIKUSOK EGYESÜLETE

Egyesületi tagoknak tagdíj ellenében

Megjelenik évente hatszor

Index: 26 507

